

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 11C/142/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512207823
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Mlejová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2012:7512207823.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice -okolie sudkyňou JUDr. Dagmar Mlejovou v právnej veci žalobcu BL Telecom debt, s.r.o. so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, 811 08 Bratislava, IČO: 45 535 108, zastúpeného Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o. so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711, proti žalovanej I. Q., narodenej XX.X.XXXX, nezamestnanej, K. K. XXX v konaní o zaplatenie 183,45 eura s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalobu zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajší súd dňa 3.5.2012 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 183,45 eura s príslušenstvom na tom základe, že Slovak Telekom a.s. Bratislava zmluvou zo dňa 6.12.2011 postúpili naňho pohľadávku voči žalovanej vedenú pod číslom XXXXXXXXXX v žalovanej výške. Žalovaná uzavrela s predchodcom žalobcu ako poskytovateľom zmluvu o pripojení bez uvedeného čísla zo dňa 12.3.2008. Predmetom bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby právnym predchodcom žalobcu. Žalovaná sa zaviazala riadne odoberať službu a platiť riadne a včas dohodnuté poplatky. V prípade nedodržania zmluvných povinností bolo povinnosťou žalovanej uhradiť dohodnutú zmluvnú pokutu ako paušalizovanú náhradu škodu v dôsledku nesplnenia záväzku žalovaného zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom žalobcu. Žalovaná by prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnila svoj záväzok, ktorému zodpovedal tretí záväzok právneho predchodcu zabezpečiť žalovanej mobilný telefón za zľavnenú cenu. Nakoľko žalovaná si svoju povinnosť riadne a včas nesplnila a neuhradila cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho došlo k prerušeniu služieb poskytovaných žalovanej vznikol právnemu predchodcovi žalobcu nárok na vymáhanie. Žalovaná si nesplnila svoju povinnosť, nezaplatila riadne a včas za poskytnuté služby a taktiež nezaplatila ani za zmluvnú pokutu, ktorá jej bola vyfakturovaná faktúrou vo výške 183,45 eura, ktorá sa stala splatnou, pričom žalovaná nevykonala žiadnu ani čiastočnú úhradu pohľadávky. Nezaplatením faktúr v lehote splatnosti riadne a včas sa žalovaná dostala do omeškania preto si uplatnil žalobca aj úrok z omeškania až do jej zaplatenia.

Žalovaná uznala, že sa dostala do omeškania ale len posledné 4 mesiac, za 20 mesiacov platila riadne a včas. V prípade, ak by ju súd zaviazal zaplatiť žalovanú sumu, žiadala splátky, lebo je nezamestnaná, taktiež aj manžel a majú dve deti. Poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 320 eur na celú štvorčlennú rodinu a to nepostačuje ani na pokrytie základných potrieb.

Žalobkyňa a spoločnosť Slovak Telekom a.s. so sídlom Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35763469 uzavreli zmluvu o pripojení dňa 12.3.2008 bez uvedenia čísla zmluvy (na predloženej fotokópii zmluvy sa číslo nenachádza), z ktorej vyplýva, že zmluva bola uzavretá medzi predchodcom žalobcu T-Mobile Slovensko a.s. Bratislava a žalovanou vrátane dodatku, ktorého obsahom bol dohodnutý program služieb Fix 100 a bol jej odpredaný telefón značky Sony Ericson W2001 za 1,- Sk (0,03 eura vrátane DPH) s dobou viazanosti 24 mesiacov a so zmluvnou pokutou 7500,- Sk (183,45 eura). Žalobca tvrdil, že žalovaná si nesplnila povinnosť a neuhradila za poskytnuté služby, ale neuviedol za ktoré obdobia, uviedol len, že nezaplatila zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eura, ktorá jej bola vyfakturovaná faktúrou Č.. XXXXXXXXXXXX zo dňa 7.6.2009.

Z dodatku k zmluve o pripojení vyplýva, že medzi účastníkmi konania bola dohodnutá zmluvná pokuta v sume 7500,- Sk , t.j. 183,45 eura, ktoré si vyfakturoval právny predchodca žalobcu faktúrou Č.Í. XXXXXXXXXXXX, ktorá sa stala splatnou dňa 27.6.2009 na sumu 183,45 eura. Súd posúdil predovšetkým skutkový stav podľa týchto zákonných ustanovení:

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v tejto časti žaloba nie je dôvodná a preto ju zamietol.

Podľa § 544 ods. 1,2,3, Zákona 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 545a Občianskeho zákonníka neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k.: 4C 174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č.k. 3Co 26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo dňa 6.12.2011 č.k. 4C 162/2011 -28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 č.k. 16Co 32/2012 -46.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len smernica), ktorá v článku 7 odsek 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu nepriateľných zmluvných podmienok:

„členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok zmluvne uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov, alebo dodávateľov“.

S ohľadom na relevantnú judikatúru súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov:

„ členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom v zmluvách uzatvorených zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa, aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany ak je jej ďalšie existencia možná bez nekalých podmienok“ (článok 6 smernice).

Ustanovenie článku 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytovať v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie súdneho dvora C-76/10 Pohotovosť /Korčokská, bod 50), teda pravidiel na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky

Je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EU a práva EU na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku a môže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EU je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky naviac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ; „z neplatného právneho úkonu“). Naviac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva (ipso facto, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania) v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takého - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 Zákona č. 250/2007 Z.z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti § 2 písm. u/ Zákona č. 250/2007 Z.z.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami, alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo

strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu, aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom.

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu na zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanoveniami § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Žalobca poukázal na tú skutočnosť, že ak súd neuzná nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty je potrebné vziať do úvahy skutočnosť, že predchodcovi žalobcu bola spôsobená skutočná škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácií do poskytnutého telefónneho zariadenia v konkrétnom prípade dotácia predstavovala sumu 4090,-Sk (136,76 eura) a preto má žalobca nárok na náhradu škody vo výške poskytnutej dotácie. Žalovaná mal totiž mobilné zariadenie uhradiť počas celej doby trvania zmluvného vzťahu postupnými splátkami, čo však nedodržala, tým žalobcovi vzniká škoda, ktorá by mu nebola vznikla, ak by žalovaná dodržala záväzok vyplývajúci zo zmluvy.

Súd je toho názoru, že žalobca v konaní nepreukázal, že by mu žalovaná spôsobila škodu, ako to má na mysli ustanovenie § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Predpokladom vzniku každej občianskoprávnej zodpovednosti je protiprávny úkon spôsobenej škody a príčinná súvislosť, medzi protiprávnym úkonom a škodou. Žalobca v konaní nepreukázal, že by mu vznikla škoda protiprávnym konaním žalovanej. V Dodatku k zmluve o pripojení sa nič neuvádza o tom, že by mobilný telefón zakúpený žalovanou bolo potrebné splatiť tak ako to prezentuje žalobca. Sám žalobca, resp. jeho právny predchodca v Dodatku určil kúpnu cenu vo výške 1,- Sk, za takúto cenu ho predal, a preto nemožno následne si uplatňovať škodu vo forme nejakej dotácie, ktorú mal poskytnúť na mobilný telefón.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Neúspešnému žalobcovi nevzniklo právo na náhradu trov konania a úspešná žalovaná si trovy konania neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a O.s.p.), f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z.č.233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti.